

No 103.

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 30
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 1 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
Zagranicą:
Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Kalendarzyk tygodniowy:

Wt. św. Jana Ap.
Śr. św. Domicelii.
Czw. św. Stanisława.
Piąt. św. Grzegorza.
Sob. św. Izydora.
Niedz. Zest. ś. Ducha
Pon. Świąteczny.

Wschód słońca godz. 4 m. 22
Zachód słońca godz. 7 m. 31
Dług. dnia godz. 15 m. 09
Przybyło godz. 7 m. 35

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd M 8.

Telefonu N 595

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Wtorek, dnia 6 maja 1913 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża N 32; w Pabianicach u p. Teodora Minka
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENY OGŁOSZEN:

Nadane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyraża (dla poszukujących pracy po 1 1/2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honoraryum Redakcja uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dni świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-ej po południu

Dr. B. REJT

powrócił

Średnia 5. „ Średnia 5.

Sp. choroby skórne, włosów, weneryczne moczopłciowe i kosmetyka lekarska. Leczenie syphilisu salvarsanem Ehrlich-Hata 606 i 914 (wśródżynie). Leczenie elektrycznością: elektroliza (usuwanie szpecących włosów) i oświetlenie kanału (uretroskopia). Godziny przyjęć: od 9 i pół do 12 i pół i od 5-ej do 7 i pół wiecz.; w niedziele od 10-ej do 2-ej po poł. Dla W. Pań: osobna poczekalnia. 1281

ANTYKI

kolekcje porcelany, zbiory rzeźby, meble stylowe, żyrandole, obrazy i inne dzieła sztuki rozprzeda się po znanym kolekcjonarzu w Warszawie, Moniuszki 9. 1335

Letni rozkład pociągów

od dnia 1-go maja.

(Czas petersburski różnica 37 minut wcześniej).

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odchodzi z Łodzi: a) 12.15, b) 7.20, 8.05, 10.00, d) 12.50, e) 1.50, f) 3.45, 4.50, g) 5.45, h) 6.43, 7.33, 8.45.

Przychodzi do Łodzi: 4.37, 7.22, 8.55, 9.55, i) 10.40, 1.00, 3.10, j) 4.33, 6.20, 8.08, 9.55, k) 11.00.

Kolej Warszawsko-Kaliszka.

Odchodzi do Kalisza: o godz. 7.55, 12.24, 4.39, 6.13, 3.12, do Warszawy o godzinie: 11.01, 12.54, 5.30, 2.31.

Przychodzi z Kalisza o godzinie: 1.21, 10.51, 12.22, 5.20; z Warszawy o g. 12.14, 4.26, 6.03

Kolej obwodowa.

Odchodzi ze stacji Łódź-Kaliszka do Słotwin o godzinie 6.03, ze Słotwin do st. Łódź-Kaliszka przychodzi 5.27. Odchodzi ze st. Łódź-Kaliszka do Koluszek 1.11 przych. z Koluszek do st. Łódź-Kaliszka o godz. 7.46

Uwagi. Godziny wydrukowane tłustym drukiem oznaczają czas od godz. 6 wieczorem do 6 rano.

Pociągi oznaczone literą a) zatrzymują się w Andrzejowie, b), d), g) nie zatrzymują się na żadnej stacji, pozostałe pociągi zatrzymują się na wszystkich stacjach, b), d), g), h) są bezpośredniej komunikacji.

Pociągi bez liter nie obowiązują połączenie z pociągami kolei wiedeńskiej i nadwiślańskiej

**Zarządzenia wojskowe w Austro-Węgrzech
na czas wypadków wojennych.**

Pierwszem następstwem kroków wojennych, które Austro-Węgry podejmą w przyszłym tygodniu celem uporządkowania spraw albańskich, będzie unieruchomienie na czas dłuższy parlamentu.

Nie jest to przypadek, ale zupełnie świadoma i celowa polityka rządów austriackiego i węgierskiego, że oba parlamenty monarchii w chwili obecnej nie są czynne. Zwłaszcza rządowi austriackiemu nie byłoby rzeczą przyjemną, a dla interesów całej monarchii Habsburskiej nie byłoby rzeczą pożądaną, gdyby w chwili działań wojennych stronnictwa opozycyjne, a przede wszystkim stronnictwo socjalistyczne pod osłoną nietykalności poselskiej przeprowadziło dyskusję nad polityką zewnętrzną i krytykowałoby błędy hrabiego Berchtolda, błędy, których tyle dopuścił się ów minister w ciągu całego przesilenia Bałkańskiego.

Dlatego też jest rzeczą pewną i z góry postanowioną, że parlament się tak długo nie zbierze, dopóki akcja zewnętrzna Austro-Węgier nie dobiegnie kresu. To odroczenie obrad parlamentarnych nie będzie zresztą dla posłów zbyt bolesnem, ponieważ i tak pobierają dyety poselskie w sumie 20 koron dziennie. Parlamentu bowiem nie odroczone, lecz przerwano jego obrady do najbliższego posiedzenia. Taka przerwa faktyczna, lecz nie formalna uprawnia posłów do pobierania dyet.

Dalszem następstwem kroków wojennych jest zaprowadzenie stanu wyjątkowego w rozmaitych okolicach monarchii, a przede wszystkim w Dalmacji i w wielkich miastach monarchii, w których się mieści sporo żywiołów, opozycyjnych i przewrotowych.

Tak samo i nad prasą bez różnicy narodowości będzie rozciągnięty ściślejszy nadzór. Chodzi bowiem o to, by zapobiedz w wyższym niż do tej pory stopniu, rozszerzaniu wiadomości wojennych i politycznych, które mogłyby nie tylko nieprzyjacielowi, lecz także i mocarstwu, w gruncie rzeczy niechętnie dla Austro-Węgier usposobionym dawać wskazówkę co do rozkładu sił monarchii, oraz co do rozmaitych planów i postanowień politycznych.

Rzecz prosta, że będzie zaprowadzoną także ściślejsza cenzura depesz i rozmów telefonicznych. Nie jest rzeczą wykluczoną, że na wzór Bułgarii i Serbii będzie zaprowadzona cenzura listów prywatnych. Również i ten środek ostrożności jest potrzebny do zachowania w tajemnicy wszystkich szeregów, mających zabezpieczyć monarchię przed rozmaitemi szkodami natury politycznej i wojskowej.

Szczególnie baczna uwagę zwrócił rząd już teraz na wszystkie linie kolejowe, prowadzące na południe i na południowy wschód monarchii. Tunele, wiadukty, mosty kolejowe, pompy, wodociągi, centrale elektryczne, magazyny, wszystko to już zostało, albo zostanie w najbliższych dniach otoczone strażą wojskową, by zgóry zapobiedz na rozmaitym zbrodniczym zamachom agentów obcych mocarstw, które albo już prowadzą wojnę z Austro-Węgrami, albo ewentualnie mogłyby w najbliższym czasie do wojny z Austro-Węgrami wystąpić.

Tak samo i magazyny żywności, węzłowe stacje kolejowe, hale targowe w Wiedniu oraz

we wszystkich wielkich miastach austriackich i węgierskich będą otoczone strażą wojskową.

Wprawdzie niema obawy, by nieprzyjacieli mógł się wdrzeć w granicę monarchii (z wyjątkiem pogranicznych powiatów Hercegowiny.) Ale w każdym razie chodzi o to, by zarówno państwu wojnę prowadzącemu, jak i państwu, które sprzyja cichaczem Czarnogórze, uniemożliwić wszelkie zamachy zbrodnicze na te ważne instytucje użyteczności publicznej i środki pomocnicze prawidłowego zaprowiantowania miast.

Czy przyjdzie do mobilizacji na większą skalę do tej pory jeszcze niewiadomo. Nie ulega jednak najmniejszej wątpliwości, że na wypadek, gdyby Rosya zaczęła gromadzić nad granicą austro-węgierską znaczniejsze siły obserwacyjne, rząd austro-węgierski odpowie na te zarządzenia również skoncentrowaniem znacznych sił wojskowych.

Cały kierunek wszystkich tych zarządzeń i cała odpowiedzialność za pomysł przeprowadzenia działań wojennych spoczywa teraz w rękach szefa sztabu generalnego barona Conrada von Hoetzendorfa.

Trzeba tutaj podkreślić, że żaden z generałów austriackich nie cieszy się tak powszechnem i tak szczerem zaufaniem, jak baron Conrad von Hoetzendorf. Wszyscy są też przekonani, że działalność barona Conrada von Hoetzendorfa w polu odpowie pokładanemu w nim zaufaniu.

W Ochronie „Gniazda”.

W pobliżu szosy Konstancynowskiej, w odległości 8 wiorst od Łodzi, wśród pól kolonii Kały, na skrajach lasu i łąki kwiecistej, w dwupiętrowym domu murowanym, miłośniczkę rozpustarło swe opiekunkę skrzydła, przysparzając pod nie 90 istot bezdomnych, porzuconych na pastwę losu, nie mających do kogo się przylulić, przed kim się użalić na swą dolę sierocą, zapłakać i łzę uрониć w swej tęsknicy sieroczej.

Iam w ubiegły poniedziałek, delegowany przez redakcję „Rozwoju”, udałem się w odwiedziny, zaparzony w łaskawie ofiarowany przez p. Aleksandra Roszkowskiego gościnnie dla sierot, w postaci kilku funtów karmelków.

Na wstępie uderzyła mnie ta idealna czystość jaką spłyka się na każdym kroku. Obszerny podwórzec przeznaczony do zabaw dziecięcych, udrapowany dokoła ogródeczkami dziecięcymi, prowadzi do budynku Ochrony, mieszczącej się w wynajętym od kolonisty p. Gottfrieda Majznera domu o 32 pokojach i 16 werandach oraz oficyne, w której urządzona jest pralnia i ubikacje gospodarcze. Na parterze domu w trzech salach rozmieszczone w ławkach dzieci słuchają w jednej wykładów wychowawcy-nauczyciela p. Pluty o zwierzętach, których podobizny porozwieszane są na ścianach w dwóch innych mie-

dsze dzieci zajęte są robotkami ręcznymi, których tak skrupnie uczy wychowawczyni p. Gieczyńska.

Po drugiej stronie korytarza czysto wyszorowanej podłozie znajdują się spiżarnia i kuchnia. Dzięki uprzejmości zarządzającej ochroną p-ni Podbrzeziny zwiedziłem spiżarnię. Dwa worki maki na kluski, kilka worków kasz różnego rodzaju, worek grochu, worek fasoli i inne — to zapas na cały tydzień. Na półkach leży kilkanaście bochenków chleba, dowożonego codziennie z piekarni p. Kopczyńskiego.

W kuchni błyszczą wielkie koły miedziane, a kucharka zajęta gniecieniem grochu na grochówkę.

Na górnych piętrach sypialnie. W kilkunastu pokojach różnych rozmiarów ustawione rzędem łóżeczka żelazne, ze spodami sprężynowymi i sienniczkami, pokryte są czystą białą kołderkami i poduszczkami.

— Każde dziecko samo sobie ściele łóżko — objaśnia p. Podbrzezina — by w zaraniu życia wiedziało, że jak sobie pościele, tak się wyśpi.

Na pierwszym piętrze, oprócz sypialni znajduje się skład ubrań i bielizny, oraz maszyna do szycia, na której wykonywa wszelkie reparacje zwana przez wszystkie dzieci „babcią” p-ni Grodzicka, której najprzyjemniejszą zajęciem jest wydawanie dzieciom porcji.

Obok szwalni w oddzielnym pokoju znajduje się warsztat szewski, w którym kilku chłopców z Ochrony uczy się rzemiosła szewskiego. Prowadzi go wykwalifikowany majster p. Kupczak, wyrabiający jednocześnie obuwie dla dzieci z Ochrony. P. Kupczak chwali swych uczniów, którzy chętnie i pilnie uczą się rzemiosła chociaż nikt ich do tego nie zmusza.

W dwóch pokojach sypialnych leżą chorzy. Dziewczynka, rekonwalescentka, która przechodziła wrzód w gardle i chłopiec, chory na zapalenie oka.

Pomoc lekarską dzieci Ochrony małą zapewnia. Stale trzy razy tygodniowo wizytuje Ochronę dr. Dąbrowski, lekarz zakładu w przyległej Kochanówce.

Wśród dzieci jest dużo z chorobami dziecięcymi — objaśnia p. Podbrzezina. Jedna dziewczynka chora na epilepsję, chłopiec sierota po rodzicach alkoholikach nadzwyczaj nerwowy. Otrzymują one codziennie kakao, które łaskawie ofiarował spiżarni „Gniazda” p. Aleksander Roszkowski.

Wybiła godzina dwunasta i rozpoczęło się rozdawanie porcji obiadowych. Obiad miał być na dworze, gdzie przeniesiono stoły i ławki ze sal jadalnych, ulewny jednak deszcz zmusił dzieci do spożywania obiadu w ławkach szkolnych.

Wnieśli wiadra z grochówką gotowaną na mięsie. Zapach zupy wywołał zadowolenie na twarzach sierot. Dyżurni chłopcy i dziewczęta pośpieszyli z miseczkami, do których babcia nalewała zupę, a oni roznosili siedzącym w ławkach dzieciom. Gdy porcje rozdano, dzieci wstały i odmówiły głośno modlitwę przed jedzeniem poczem rozległ się brzęk łyżek. Jeden z chłopców skrzywił się i położył łyżkę.

— Co, nie smakuje ci grochówka? — pyta drugi.

— Nie, tylko się w język sparzyłem.

— To dmuchaj. Nie jedz tak łapczywie.

Za chwilę poczęto obiegać „babcię” dokoła, spiesząc z miseczkami po „doliwkę”.

Gdy wiadra i miseczki wypróżniono, wnieśli kocioł z kaszą gryczaną, kraszoną stonią. Znow obłożenie, brzęk łyżek, prosby o „doliwkę”, których „babcia” dotąd nie szczędziła, dopóki nie wyskrobała kotta do reszty.

Sytle, wesoło o błyszczących spojrzeniach dzieciaki stały w ławkach i odmówiły chórem modlitwę po jedzeniu, poczem rozciągnęły się po salach i korytarzach.

Po pauzie śpiew. P. Piłta wziął skrzypce do ręki, poddał ton i rozległy się pienia chóru, złożonego ze starszych dzieci. Odśpiewano czysto i zgodnie kilka pieśni pobożnych i piosnek kompozytów lokalnej, ilustrujących życie w Ochronie „Gniazda”, zaczynając się od słów „Do brze nam tutaj”. Dwóch małych chłopców z oddziału p. Gieczyńskiej deklamowało.

Robotki dzieci z Ochrony zadziwiają swoją zręcznością wykonania, zwłaszcza guziki szmuklerskie i wyroby ze sznurka. Ciekawe są również różne figurki ulepione z gliny przez samo-

uków, zdradzających talent rzeźbiarski. Kilku chłopców posiada także zamiłowanie do rysunków, a prace ich nie są pozostawione przebyśskom talentu wrodzonego.

Zadziwiająca jest ta harmonia i zgoda wśród wszystkich dzieci Ochrony „Gniazda”. Trudno uwierzyć, że te dzieci suteryn i poddaszy, porzucone na pastwę losu, pochodzące z różnych odłamów klasy najbiedniejszej, żyją jakby stanowiły jedną rodzinę, kochają się, jak gdyby były dziećmi jednych rodziców. Przez rok cały właściciel dzierżawionej posesyi ani razu nie uskarżał się, by mu które z dzieci wyrządziło jaką psotę, lecz nadto, za to, że są grzeczne, własnym kosztem zbudował im huśtawkę w podwórzu Ochrony i pozwolił bawić się w przyległym łasku.

Obecnie w Ochronie znajduje się 28 dziewcząt i 63 chłopców, lecz wiele jeszcze dzieci oczekuje na miejsce w Ochronie. Szczupłość obecnego lokalu, zmusza Towarzystwo „Gniazda” do przyspieszenia budowy własnej siedziby na zakupionym placu w Kałach, budowę tę jednak wstrzymuje brak funduszy.

To też w dniu kwiatka na rzecz „Gniazda”, w dniu czteroprymiotnikowej ofiarności społeczeństwa powszechnej, bezpośredniej, dobrowolnej i jawnej, pośpieszyć powinni z ofiarnością wszyscy bez wyjątku, boć przecie niedoła sierota porusza nawet najzimniejsze serca, bo wydrzeć ze szponów poniewierki wśród zgnilizny społecznej maluczkich bez ojca lub matki i skierować na drogę prawego życia — to pierwszy obowiązek obywatelski.

Eug. Wiatrowski.

Szanownym naszym prenumeratorem zamiejscowym przypominamy o odnowieniu prenumeraty za kwartał bieżący i uregulowaniu zaległej opłaty.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dzień Gościwita. Jutro Ludomila.

TEATR POLSKI (ul. Cegielniana nr. 65). Dziś na benefis p. K. Teklowej „Zastępca”, komedia Blasona. Początek o godzinie 8 min. 15 wieczorem.

TOW. MUZ. im. CHOPINA. (Piotrkowska nr. 108) Jutro koncert-raut.

ODCZYT. Dziś w sali Stow. wzaj. pomocy pracujących w przemyśle i handlu (Wólczańska 23) p. Zofia Cieszkowska wygłosi odczyt p. t. „Z tajemnic bytu”. Początek o godz. 8 wieczorem.

MUZ. NAUKI i SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 po poł. do 10 wiecz. w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

—?

(h) Nabożeństwo na intencję Zgromadzenia rzeźników z powodu przypadającej uroczystości św. Stanisława biskupa, odprawione zostanie w kościele św. Stanisława Kostki we czwartek o godz. 10-ej rano. Z tego powodu sklepy rzeźnicze dnia tego będą zamknięte do godz. 10-ej rano.

(a) W sprawie zebrań. Policmajster m. Łodzi wydał do wszystkich stowarzyszeń okólnik, w którym, powołując się na przepisy z dnia 4 marca 1906 roku, oświadcza, iż zarządy stowarzyszeń i instytucji obowiązane są zawiadamiać władze policyjne na 3 dni przed zebraniem ogólnym o terminie, miejscu i godzinie każdego zebrania ogólnego.

O ile dana instytucja nie zastosuje się do tego okólnika, zebranie będzie zerwane przez policję.

(h) Powiększenie liczby inspektorów podatkowych. Z powodu ogromnego obciążenia pracą inspektorów podatkowych w gubernii piotrkowskiej, ministerium spraw wewnętrznych poleciło liczbę ich powiększyć o 12.

(e) Powiększenie personelu kolejowego. Po powiększeniu personelu służby ruchu kolei warszawsko-wiedeńskiej przez przyjęcie znacznej liczby brekowych i smarowników, kilkudziesięciu z nich przysłano do Piotrkowa. Są to mieszkańcy, pochodzący z głębi Rosji, nieznający zupełnie języka polskiego.

(b) O karach do 300 rb. W ostatnich czasach administracja nie wydawała paszportów zagranicznych nawet siostronom popisowych, którzy skazani zostali na zapłacenie 300 rb. kary za niestawienie się do wojska. Obecnie departament policyi zawiadomił gubernatorów, iż siostry są zwolnione od tego rygoru, gdyż one za braci nie odpowiadają.

(e) Odwiedziny więźniów. Do Piotrkowa jeździ z Łodzi wiele osób dla odwiedzenia znajdujących się w tamtejszym więzieniu krewnych i wracając doznawszy zawodu, ponieważ na widzenia się z więźniami wyznaczone są dni: środa, czwartek, piątek i sobota, z wyjątkiem dni galowych i świątecznych.

Dla widzenia się z więźniem należy zaopatrzyć się uprzednio w kartkę prokuratora, które wydaje tylko bliskim krewnym urzędnik specjalny w kancelarii prokuratora od godz. 10 rano do 2 po poł.

(a) Z fabryk. W fabryce wyrobów bawełnianych akc. T-wa I. K. Poznańskiego praca trwa 5 dni w tygodniu (z wyjątkiem poniedziałku). Ponieważ w ciągu maja i czerwca liczba świąt jest znaczna, przeto, o ile w tygodniu przypadnie święto, praca w fabryce odąd odbywać się będzie i w poniedziałki.

(a) Z giełdy. Zapowiedziane na wczoraj ogólne zebranie członków zgromadzenia giełdowego nie doszło do skutku z powodu przybycia zbyt małej liczby osób.

Następne zebranie, prawomocne, bez względu na liczbę przybyłych członków, odbędzie się dnia 20 b. m. o godz. pół do 6-ej po południu w lokalu przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 87.

Porządek dzienny zebrania obejmuje: zatwierdzenie sprawozdania z działalności komitetu oraz rachunkowego za rok 1912, zatwierdzenie budżetu na rok 1913, rozważenie wniosków, wreszcie wybory członków komitetu giełdowego i komisji rewizyjnej.

(x) Spółki żydowskie. Z Piotrkowa donoszą „Kuryerowi Zagłębia”, że sąd okręgowy zawalony jest obecnie wyciągami różnych spółek żydowskich w Zagłębiu. Firmy bowiem, niosące dotychczas jedno tylko nazwisko właściciela, zamieniają się na przedsiębiorstwa spółkowe z całą litanią właścicieli w celu łatwiejszego uchylecia się od konieczności zawieszenia interesu.

(e) Fabryka grzebieli z drzewa. Grono spadłych z etatu urzędników kolejowych z pp. Danielem Zgóreckim i Teofilem Kochem na czele, otwiera w Piotrkowie fabrykę grzebieli z drzewa, specjalnie na ten cel preparowanego. Dla fabryki tej zbudowany zostanie gmach odpowiedni, do budowy którego wspólnicy przystępują w tych dniach.

(a) Widoki na urodzaje. Według opinii sfer młarodajnych widoki na urodzaj tegoroczny są bardzo dobre, oziminy i okopowizna przedstawiają się świetnie. O ile nie będzie przymrozków, rolnicy spodziewają się, że urodzaj tegoroczny będzie tak obfity, jakiego od lat kilku już nie było.

(d) Nowe kaesy pożycz.-oszczęd. na prowincyi. Piotrkowska komisja gubernialna do spraw drobnego kredytu zatwierdziła ustawy: porębskiego tow. pożyczkowo-oszczędnościowego w powiecie będzińskim, niegowskiego tow. pożyczkowo-oszczędnościowego w pow. będzińskim, sieleckiego tow. pożyczkowo-oszczędnościowego w pow. będzińskim, rąsnowskiego tow. pożycz.-oszczęd. w pow. noworadomskim i janowskiego tow. pożycz.-oszczęd. w pow. częstochowskim.

(x) Z „dnia kwiatka”. Panowie i panie, którzy zapisali się i którzy jeszcze zechcą zapisać się na „dzień kwiatka”, proszeni są o łaskawe przybycie na zebranie odbyć się mające jutro w środę dnia 7 b. m. o godzinie 6-ej wieczorem przy ul. Podrzecznej № 26 u p. Fokczyńskiej.

(x) Odczyt Zofii Cieszkowskiej. Odczyt utalentowanej literatki p. Zofii Cieszkowskiej p. t. „Z tajemnic bytu”, obudził żywe zainteresowanie. Odczyt odbędzie się w sali handlowców przy ul. Wólczańskiej № 23 dzisiaj o godzinie 8-ej wieczorem.

Pozostałe bilety można nabywać przy wejściu na salę, członkowie Stowarzyszenia korzystają ze znacznej zniżki.

(a) Wycieczka Tow. krajoznawczego. W ubiegłą niedzielę członkowie łódzkiego oddziału pol-

skiego Tow. krajoznawczego, w liczbie około 80 osób, zorganizowali zbiorową wycieczkę w okolice Łodzi. O godz. 8 rano wyruszone tramwajem do Konstancynowa, skąd pieszo udano się do Lutomska, gdzie wycieczka zwiedziła stary kościół, podziemia i klasztor z XVII wieku, starożytną synagogę, oraz najbliższe okolice. Po spożyciu obiadu, uczestnicy wycieczki udali się do odległego o trzy wiorsty od Lutomska — Kazimierza, założonego podobno przez cyganów. O godz. 8 wieczorem tą samą drogą powrócono do Łodzi.

(x) **Wycieczka handlowców.** Zapisy na zapowiedzianą na Zielone Świątki wycieczkę do Kazimierza nad Wisłą członków Stowarzyszenia wzajemnej pomocy pracujących w przemyśle i handlu m. Łodzi zostały przedłużone na ogólne żądanie jeszcze do środy dnia jutrzejszego włącznie.

Zapisy przyjmuje sekretariat Stow. przy ul. Wólczańskiej № 23, od godziny 8 do 10-ej wieczór.

(x) **Ze Stow. wzaj. pomocy majstrów fabr.** W dniu 15 b. m. przypada 20-letnia rocznica założenia Stow. majstrów fabrycznych. Z tego powodu w dniu 18 b. m. odbędzie się uroczysty obchód jubileuszowy z następującym programem: 1) godz. 9 rano nabożeństwo w kościele św. Trójcy przy Nowym Rynku; 2) godz. 9 i pół rano nabożeństwo w kościele św. Józefa przy ul. Ogrodowej; 3) godz. 11 rano uroczyste posiedzenie i śniadanie w lokalu własnym (Nowy Rynek nr. 6); 4) godz. 5 po poł. w sali Helenowa wspólny obiad, następnie program artystyczny, po wyczerpaniu zaś programu, który jest bardzo interesujący, nastąpią tańce.

Zarząd dokłada starań, by umożliwić członkom i ich rodzinom za możliwie niską opłatą spędzić ten dzień uroczysty miło i przyjemnie.

Członkowie, pragnący wziąć udział w obchodzie jubileuszowym, proszeni są o zapisywanie się w kancelarii Stowarzyszenia do dn. 15 b. m. włącznie.

(a) **Z Tow. dobroczynności.** W ubiegły piątek, w gmachu przytułku dla starców i kalek, odbyło się pod przewodnictwem prezesa pastora R. Gundlacha i przy współudziale opiekunów cyrkulowych posiedzenie miesięczne zarządu chrześcijańskiego Towarzystwa dobroczynności.

Na miejsce zmarłego s. p. R. Zieglera wiceprezesa Tow., wybrano tymczasowo do chwili zwołania ogólnego zebrania p. Karola Klukowa.

Czynności, które specjalnie sprawował zmarły spełniać będzie na prośbę zarządu do tego samego terminu syn jego p. Albert Ziegler, w tajemniczość przez ojca w sprawy kasowe, zbieranie węgla i t. d.

Uchwalono wypłacić komitetowi zakładu dla umysłowo i nerwowo chorych w Kochanówce rb. 2341 kop, 60 za utrzymanie chorych wysyłanych przez zarząd Towarzystwa w ciągu ostatniego kwartału.

Projekt skasowania herbaciarni na Bałutach i przeniesienia na Rynek Targowy nie uzyskał zatwierdzenia, ponieważ na rynku Bałuckim ruch biedniejszej ludności jest bardzo znaczny, na rynku zaś Targowym ruchu tego wcale nie ma.

Tak samo i projekt ograniczenia wsparć tygodniowych z powodu, że wiosna wpływa na zmniejszenie wydatków—upadł, ponieważ wskutek zawieszenia czynności przez Komitet obywatelski, położenie biednych stało się teraz krytyczniejsze.

(a) **Z Tow. kredytowego m. Łodzi.** Wczoraj w sali Towarzystwa kredytowego miejskiego w obecności delegata ministerium finansów i dyrektora łódzkiego oddziału banku państwa p. A. Mołotkowa—odbył się akt spalania wylosowanych do umorzenia 4414 sztuk listów zastawnych seryi 3-ej, 4, 5, 6 i 7-ej, wraz z kuponami, na ogólną sumę rb. 3,771,751.

(x) **T-wo krzewienia oświaty** przypomina, że w czwartek, dnia 8 b. m., o godz. 4-ej po poł. w lokalu przy ul. Mikołajewskiej Nr. 11 doktor Adam Pragier (z Warszawy) wygłosi odczyt „O ubezpieczeniach robotniczych”. Treść odczytu: podstawy ubezpieczenia; prywatne towarzystwa ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków innego typu w Rosji i zagranicą; ubezpieczenie robotnicze; rola cesarza Wilhelma II, jako protektora ubezpieczeń w Niemczech; rozwój ubezpieczenia robotniczego w Pruszech, Austrii i in-

nych krajach zachodniej Europy; Najwyżej zatwierdzone prawo o ubezpieczeniach robotniczych w Rosji, jego zalety i korzyści dla przedsiębiorców, robotników, przemysłu i gospodarki krajowej.

Wejście od 10 do 50 kop., dla członków 5 kop.

(x) **Z „Liry”.** Zarząd tow. śpiewaczego „Lira” prosi członkinie i członków czynnych jak i zwyczajnych o stawienie się w komplecie jutro t. j. w środę dnia 7 b. m. w lokalu Resursy rzemieślniczej, przy ulicy Widzewskiej nr. 117, w celu wspólnego zapoznania się z członkami tejże Resursy i odbycia próbnej lekcji chóralnej pod wytrawną batutą nowozaangażowanego, a znanego łódzianom dyrektora Alojzego Dworzaczka.

Początek próby punktualnie o godz. 8½ wiecz.

(h) **Z Resursy rzemieślniczej.** Wczoraj w lokalu Resursy rzemieślniczej inżynier Henryk Zielesiński miał pogadankę o sztuce w rzemiośle.

Prelegent rozpoczął odczyt od epoki kamiennej, kiedy człowiek wyrabiał z kamienia siekierki dla własnej obrony.

Z czasem wyroby ludzkie osiągnęły pewną doskonałość przy pomocy narzędzi, obmyślonych przez rzemieślnika, wreszcie doszły do artyzmu, któremu zawdzięczyć należy wszystkie arcydzieła świata. Artysta budowniczy rzucił myśl, a ręka rzemieślnika ją wykonała i stworzyła wiekopomne dzieło budowlane.

Mechanik w szczegółach opracował maszynę, a rzemieślnik był zmuszony obmyślić narzędzia, przy pomocy których mógł ją wykonać.

Zdaniem prelegenta do dalszego rozwoju pracy potrzeba, by rzemieślnik kształcił się nie tylko fachowo, ale i umysłowo. Znajomość rysunku tak jest dlań konieczna, jak dla muzyka znajomość nut. Muzyk, otrzymawszy nuty, wydobywa z nich całe arye, najdelikatniejsze tony. Tak samo rzemieślnik, mając przed sobą rysunek, winien obejmować całokształt i szczegóły przedmiotu, jaki ma wykonać.

Z tych przyczyn prelegent nawołuje Resursę rzemieślniczą, aby utworzyła kursy rysunków dostępne dla rzemieślnika.

Licznie zebrani członkowie Resursy, wystuchawszy pogadanki, zgotowali prelegentowi owacy bardzo serdeczną.

(x) **Zebranie pracowników przemysłu pluszowego.** W nadchodzący czwartek d. 8 b. m. o godz. 3 po poł. odbędzie się w sali tow. gimnastycznego „Alter” przy ul. Juliusza nr. 4 organizacyjne zebranie stowarzyszenia zawodowego pracowników przemysłu pluszowego, na którym dokonane zostaną wybory do zarządu.

Komitet prosi o liczne przybycie wszystkich tkaczy pluszowych.

(h) **Ze związku czeladników piekarskich.** W ubiegłą niedzielę o godzinie 4 po południu w lokalu przy ulicy Mikołajewskiej 91, odbyło się zebranie członków stowarzyszenia czeladników piekarskich.

Przewodniczył pan Franciszek Korn. Po omówieniu kontroli robót poza godzinami pracy sprawy założenia biblioteki i zbierania funduszy na pismo zawodowe, uchwalono odpowiednie wnioski.

(h) **Ze Zgrom. majstrów tkackich.** Wczoraj w lokalu własnym przy ul. Przejazd № 1 odbyło się ogólne kwartalne zebranie członków Zgromadzenia majstrów tkackich, na którym skasowano komisję finansowo budowlaną, wybraną w czasie, kiedy rozpoczęto budowę własnego domu, poczem dokonano wyborów.

Do zarządu wybrani zostali pp. Aleksander Kinderman i Fr. Libich.

Po skończeniu posiedzenia p. Józef Hofman demonstrował własnego pomysłu warsztat tkacki, przy którym tkacza-człowieka zastępuje człowiek-automat. Warsztat okazał się bardzo pomysłowym. Zdaniem fachowców—może on łatwo wywołać duży przewrót w tym dziale przemysłu.

(h) **Ze Zgromadzenia majstrów rzeźniczych.** We wtorek, dnia 13 b. m., w lokalu Stowarzyszenia majstrów rzeźniczych, odbędzie się ogólne zebranie majstrów rzeźniczych, w celu omówienia niektórych spraw nader ważnych.

(a) **Zebranie właścicieli jatek.** Wczoraj w sali angielskiej, przy ul. Południowej nr. 10,

odbyło się ogólne zebranie Stowarzyszenia właścicieli jatek mięsnych. Zgromadziło się 150 osób. Omawiano sprawę zaległych składek członkowskich, sięgających obecnie znacznej sumy.

Postanowiono nie wykreslać ze stowarzyszenia zalegających w opłacie składek, lecz składowe roczne zmniejszyć z 12-tu do 5 rubli.

W końcu uchwalono zwrócić się do władz z prośbą o zwolnienie od opłat za mięso przywożone do Łodzi.

(a) **Ze Stow. prac. handlowych.** W dniu 14 b. m., o godz. 8 wieczorem, w lokalu przy ulicy Spacerowej Nr. 21 odbędzie się zebranie Stowarzyszenia pracowników handlowych, na którym omawiana będzie sprawa budowy własnego domu.

(h) **Przyjazd sądu.** II wydział karny sądu okręgowego piotrkowskiego przybywa do Łodzi dnia 14 b. m. i bawić będzie na kadencji przez dni 4 dla osądzenia szeregu spraw karnych.

(x) **Odczyt.** Jutro 7 b. m. o godz. 8 wiecz. w lokalu T-wa przy ul. Piotrkowskiej nr. 91, odbędzie się miesięczne zebranie członków oddziału miejscowego, na którym p. Michał Rawita-Witanowski, prezes oddziału piotrkowskiego wygłosi odczyt p. t. „Piotrków Trybunalski”.

(a) **Sanatorium „Unitas”.** Wzniesiony przy zbiegu ulic Mikołajewskiej i Pustej gmach pod nazwą sanatorium „Unitas” zostanie całkowicie wewnątrz urządzony i oddany do użytku w początkach lipca r. b. Na parterze urządzony będzie zakład wodoleczniczy, kąpiele różnorodne (elektryczne, z kwasem węglowym i t. d.), gabinet Roentgenowski, instytut gimnastyczny Zandera. Pierwsze piętro zajmą: biuro administracyjne, poczekalnia, 4 sale operacyjne i laboratorium; drugie, trzecie i czwarte piętro przeznaczone jest na pokoje oddzielne i wspólne dla chorych (dla trzech kategorii chorych).

Koszty budowy wraz z wewnętrznym urządzeniem obliczone zostały na przeszło 250,000 rb. Jako założyciele sanatorium, które urządzone będzie według najnowszych wymagań higieny i techniki, figurują lekarze: dr. Krusche, Goldman, K. Jasiński, Goldblum i Eisner.

(a) **Z budownictwa.** Gubernator piotrkowski zezwolił p. Stanisławowi Landau, technikowi w Łodzi, zajmować się praktyką budowlaną w obrębie gubernii piotrkowskiej.

(d) **Statystyka szpitalna.** W dniu dzisiejszym w szpitalach łódzkich pozostaje chorych: w szpitalu Poznańskich 112 osób, w tej liczbie 56 mężczyzn i 56 kobiet, w szpitalu Czerwonego Krzyża 104 osoby, w tej liczbie 56 mężczyzn i 48 kobiet, w szpitalu św. Aleksandra 94 osoby, w tej liczbie 57 mężczyzn i 37 kobiet, w szpitalu fabrycznym Silbersteina 26 osób, w tej liczbie 12 mężczyzn i 14 kobiet, w szpitalu Scheiblera 63 osoby, w tej liczbie 41 mężczyzn i 22 kobiety, w szpitalu Geyerów 29 osób, w tej liczbie 20 mężczyzn i 9 kobiet i w szpitalu dziecięcym Anny-Maryi 132 dzieci, w tej liczbie 86 chłopców i 46 dziewcząt.

W dniu wczorajszym w szpitalach zmarły 3 osoby, w tej liczbie 2 mężczyźni i 1 kobieta.

(d) **Statystyka więzienna.** W dniu, dzisiejszym w więzieniach łódzkich znajdowało się ogółem 591 więźniów, a mianowicie: w więzieniu przy ul. Miłsza 413 osób i w więzieniu przy ul. Długiej 178 osób, w tej liczbie 116 mężczyzn i 62 kobiety.

(d) **Ruch ludności.** Według aktów stanu cywilnego w dniu wczorajszym urodziło się 49 dzieci w tej liczbie 24 chłopców i 25 dziewcząt, zmarło zaś 35 osób, 17 mężczyzn i 18 kobiet, w tej liczbie dzieci: 7 chłopców i 12 dziewcząt.

(e) **Śnieg.** Ubiegłej nocy o godz. 12 zaczął padać gęsty śnieg, który momentalnie topniał. Temperatura rano spadła do zera. Po upałach 30-stopniowych śnieg, to niebywały u nas skok temperatury.

(a) **O ochronę bruków.** Wobec tego, że bruki na ulicach Łodzi niszczą się bardzo z powodu ciągłego ruchu kołowego wozów ładownych, furgonów i t. p., wydział budowlany przy magistracie łódzkim opracował projekt ochrony ulic i instrukcję, które zostały obecnie zatwierdzone przez gubernatora piotrkowskiego.

Instrukcja, mająca być wkrótce wprowadzona w życie, dzieli się na dwie części: a) dla nad-

zawieszonych brukowych i b) dla funkcjonariuszów policji.

Nadzorców będzie 10. Obowiązani oni będą zdawać codziennie raporty w wydziale budowlanym; obchodzić swój rewir, około 10 wiorst, w ciągu dwóch dni, zaznaczając wszystkie dostrzeżone techniczne niedokładności ulic, kanałów, mostków, trotuarów, urządzeń tramwajowych, elektrycznych i gazowych.

Część druga instrukcji, dla policji nakazuje funkcjonariuszom jej żądać od starszego robotnika pozwolenia, podpisanego przez inżyniera miejskiego, na prowadzenie robót, w razie nieposiadania takiego pozwolenia — roboty wstrzymać. Obowiązkiem funkcjonariuszów policji jest uważać, aby wozy naładowane ciężarem wagi od 120 do 180 pudów, miały obręcze na kołach szerokości $3\frac{1}{4}$ cala, a nie mniej 4 cali przy ciężarze od 180 do 300 pudów. Wozy naładowane ciężarem wyżej 300 pudów powinny mieć na każdy przejazd piśmienne pozwolenie inżyniera miejskiego. Wozy ładowne i wogóle nie na resorach, powinny jeździć stępą. Kurz i śmiecie z ulic powinny być zamiecione i wywiezione za miasto do g. 7 rano.

(x) Dlaczego? Pan artysta malarz Trębacz, nagradzany za swoje prace kilkakrotnie medalami zagranicą, urządził w Łodzi z powodu 30-letniej pracy wystawę swoich obrazów. Pan Trębacz jest artystą nieposzedniej miary, maluje dobrze, maluje wiele scen z życia żydów, lub krajozrazy swojskie.

Urządzając wystawę, p. Trębacz liczył przede wszystkim na bogatych fabrykantów łódzkich, którzy przecież bez uszczerbku swojej fortuny, mogliby złożyć coś na ofiarę sztuki, tymczasem ci fabrykanci nie przyszli dotąd. Niemcy nie przyjdą, polacy łódzcy nie są tak zamożni, żydzi zaś nie chcą poprzeć swego...

— Dlaczego?

Czy za dużo dorobił się artysta po 30 latach pracy?

(e) Nowy sposób wyzysku. Pod egidą redakcji wydawnictwa „Swit”, tytułujący się autorem dzieł Ch. M. Sziller-Szkolnik rozesłał do różnych mieszkańców Łodzi listy, w których nawoływał do nabycia jego dzieła p. t. „Siła nasza wewnątrz nas” i kilku innych, „z których może stosować praktycznie hipnotyzm każdy rozsądny człowiek.” Dzieła te wysyła się za przysłanym naprzód przekazem „tylko 5 rubli”.

Myśląc, że redakcja wydawnictwa „Swit”, to pismo polskie, któremu można zaufać, naiwni wystali przekazem po 5 rb., za które otrzymali broszurkę o 26 stronicach, zatytułowaną: Wskazówki praktyczne chiromancyi, frenologii, fizjognomiki, grafologii, astrologii i hipnotyzmu. Wszystko na 26 stronicach.

Pokrzywdzeni mają wystąpić na drogę sądową.

(x) Teatr „Casino”. Program dzisiejszy włącznie do piątku zawiera nadzwyczaj ciekawy obraz nad program. Jest nim ostatnia wyprawa kapitana Roberta Scotta do bieguna południowego w 3 częściach.

Towarzystwo „Gaumont”, skorzystawszy z nowej ekspedycji naukowej kapitana Scotta, organizowanej w końcu 1912 roku, wyślą ze swej strony specjalnego fotografa p. Pautinga, by towarzyszył tej wyprawie dokąd tylko będzie to możliwym.

P. Pauting towarzyszył wyprawie do czynnego jeszcze wulkanu „Erebus”. Do bieguna zostało jeszcze 1800 wiorst, lecz wobec kończących się zapasów, kapitan Scott zniewolił fotografa do opuszczenia ich i pan Pauting szczęśliwie powrócił do ojczyzny.

Obraz od początku do końca zajmuje bardzo, cieszyć się też powinien zasłużonem powodzeniem.

Dopełniają programu między innemi, wyborny obraz komiczny p. t. „Boba ukradł słonia” i ciekawy „Tygodnik Gaumonta”, ilustrujący wypadki światowe ostatnich dni tygodnia.

(a) Kary administracyjne. Generał-gubernator warszawski skazał za niezawiadomienie władz o zebraniach bandyckich:

Na zesłanie do gubernii archangielskiej — Piotra Banaszczyka (ojca bandyty), — Władysława Banaszczyka: do Tomsku — Helenę Gonerską. Wandę Tomaszewską, Antoniego Gonerskiego; do gubernii wiackiej — Adama Szewczyka, Bro-

niśława Przybysza, Maryannę Smolarek i Arsene Przybysz.

(a) Długowieczność. Zmarła w Łodzi Małka Blum, przeżywszy 116 lat.

(e) Kradzieże. Z piwnicy Szmula Wasermana przy ul. Nowocześniejszej nr. 18, za pomocą wyrwania zamka skradziono wino, wartości około 200 rb.

— Z mieszkania p. Edwarda Topolskiego, przy ul. Zawadzkiej nr. 10, za pomocą dobranego klucza, skradziono różne rzeczy, wartości 285 rb.

— Z mieszkania Brandli Herenbach, przy ul. Konstantynowskiej nr. 58, za pomocą dobranego klucza, skradziono różne rzeczy, wartości 251 rb.

— Z mieszkania Lejzora Wolmana, przy ul. Zawadzkiej nr. 32, za pomocą dobranego klucza skradziono różne rzeczy, wartości 240 rb.

— Z mieszkania Gdali Herbsta, przy ulicy Zachodniej nr. 38, za pomocą wylamania zamka, skradziono różne rzeczy, wartości 400 rb. Sprawcę tej kradzieży aresztowano, rzeczy zaś odebrano.

(a) Napad. Onegdaj, o godz. pół do 9 wieczorem, na ul. Milionowej nieznanemu napadli na Stanisława Switowicza i przewrócili go, zrabowali mu 49 rb. gotówką, weksel na 100 rb., oraz kartę od paszportu, wydaną z fabryki K. Scheiblera. Napastnicy zbiegli bezkarnie.

(a) Odpust w Rzgowie. W czwartek nadchodzący w Rzgowie obchodzona będzie uroczystość odpustowa ku czci św. Stanisława.

(a) Burzliwe i niedosze do skutku zebranie. Zarząd I-ej kasy pogrzebowej, która po 23 latach istnienia zaczęła się chylić do upadku, zwołał na wczoraj w sali szkoły handlowej w Zgierzu nadzwyczajne ogólne zebranie członków celem przedstawienia mu sprawozdania z działalności kasy za cały okres jej istnienia oraz przedłożenia temuż zebraniu projektu zmiany ustawy.

Zebranie miało przebieg niezwykle burzliwy. Od samego początku, t. j. od godz. 3 po poł., wrzało w sali jak w ulu. Każdy chciał copędzej wygłosić swoje zdanie, zewsząd dochodziły odgłosy krytyki pod adresem zarządu kasy.

Stan taki trwał dość długo. Aby wreszcie przystąpić do porządku dziennego, musiano wszystkich obecnych wyprosić z sali i przy powrotem wpuszczaniu ich do sali zliczyć członków mających prawo głosu. Okazało się, że mających prawo głosu było zaledwie około 600 osób, gdyż kobiety — członkowie, w myśl § 2 ustawy kasy prawa głosu na ogólnym zebraniu nie mają.

Ponieważ według ustawy winno być na ogólnym zebraniu z górą 1200 członków, przeto ogłoszono obecnym, że zebranie zostaje odłożone.

Oświadczenie to znów wywołało na sali wrzawę. Domagano się powtórnego obliczenia głosów i rozpoczęcia obrad. W rezultacie jednak o godz. 5 po poł. zaczęto salę opuszczać.

Zebranie odbędzie się w drugim terminie dnia 18 b. m.

(h) Z Lutomińska. Straż ogniowa ochotnicza w Lutomińsku rozwija się bardzo dobrze i dała przez te kilka lat, jak długo istnieje, niejednokrotnie dowody swej dzielnej działalności. Przy poparciu ludzi dobrej woli, instytucja z rokiem każdym staje się zamożniejsza.

Obecnie wybudowano dom rekwiizytowy, którego poświęcenie nastąpi w dniu 11 b. m. Na uroczystość tę straż ogniowa lutomińska zaprasza strażę sąsiednie. Wieczorem po poświęceniu odbędzie się wspólna zabawa.

(a) Z Konstancynowa. W czwartek nadchodzący, w szkole początkowej nr. 2 w Konstancynowie, odbędzie się ogólne zebranie pełnomocników tamtejszego Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego.

(a) Kółko rolnicze w okolicy. Piotrkowska komisja gubernialna do spraw stowarzyszeń i związków zatwierdziła ustawę kółka rolniczego we wsi Porszewice, w pow. łaskim.

(a) Budżet m. Częstochowy. Piotrkowski rząd gubernialny zatwierdził budżet m. Częstochowy na r. b. Preliminarz budżetu przewiduje w dochodach 205,285 rb. 78 kop. a w wydatkach 198,658 rb. 76 kop.

S Z T U K A.

(x) Koncert-Raut. W środę 7 b. m. Tow. Muzyczne imienia Szopena urządza we własnym lokalu (wspólnym z „Lutnią”) koncert-raut, przeznaczając dochód na potrzeby swej szkoły mu-

zycznej, której pożytek w naszym mieście okazał się niezwykły.

W wykonaniu programu przyjmą udział profesorowie szkoły p. p. A. Brandt, St. Goebel, E. Smidowicz i dyr. „Lutni” T. Mazurkiewicz oraz wysoce utalentowana śpiewaczka panna L. Gablerówna, nieporównany deklamator p. O. Szeffer i koło dramatyczne Towarzystwa „Harmonia”, które gościnnie odegra bluetkę w 1 akcie z francuskiego p. t. „Motylki”.

Po koncercie odbędzie się zabawa taneczna.

Bilety na koncert włącznie z zabawą po 1 rb. dla członków i po 1 rb. 50 kop. dla osób przez nich wprowadzonych nabywać można w księgarni Gebethnera i Wolffa (Piotrkowska 87) oraz przy wejściu na salę.

(x) Dla biednych uczniów. Na korzyść niezamożnych wychowanków zakładu naukowego p. Maryi Pruszyńskiej odegrana zostanie w czwartek w Teatrze popularnym przez wychowanki tegoż zakładu z łaskawym współudziałem amatorów: „Czartowska Ława”, dramat ludowy w 4-ach aktach, Galasiewicz. Tańce, krakowiak, mazur i czardasz układu baletmistrza p. Majewskiego z łaskawym jego współudziałem.

Bilety są do nabycia w kancelarii zakładu naukowego przy ul. Kamiennej nr. 10.

TELEGRAMY.

W sprawie opuszczenia Skutari.

CETYNIA, 5 maja. (wł.) Na przyszłego prezesa ministrów czarnogórskich wymieniają generała Mlukowicza. W skład przyszłego ministerium wchodzi między innymi: Gregorowicz, Popowicz i Wukosicz.

Na wczorajszej radzie koronnej generał Martynowicz, zdobywca Skutari, powiedział, że nigdy by nie ustąpił z tej twierdzy i czynił królowi zarzuty.

W czwartek zbierze się skupczyna czarnogórska, która ma sankcjonować postanowienia rady koronnej w sprawie opuszczenia Skutari.

BUDAPESZT, 5 maja. (wł.) Na posiedzeniu sejmu węgierskiego prezes ministrów Lukacs oświadczył, że otrzymał telegram od króla Mikołaja, w którym donosi, że król Mikołaj ustąpił ze Skutari, jednakże niezależnie od tego Austria przeprowadzi zbrojną akcję przeciw Albanii.

WIEDEŃ, 5 maja. (wł.) Koła rządowe zaznaczają, że król Mikołaj zgodził się na ustąpienie Skutari, kiedy mu Austria przyrzekła poparcie przy odszkodowaniu finansowem, jednakże koła te są zdania, że Austria nadal przeciwna jest rekompensatom terytorjalnym w zamian za Skutari.

WIEDEŃ, 5 maja. (wł.) Urzędowo telegrafują z Cetynii, że Czarnogóra bezwarunkowo zgodziła się na opuszczenie Skutari. Koła poinformowane twierdzą, że krok ten starego wytrawnego polityka królewskiego w Cetynii uważać należy jako nową broń na szachownicy politycznej; pomimo to, uważają koła, że akcja w Albanii jest konieczna.

WIEDEŃ, 5 maja. (wł.) W sprawie Skutari koła rządowe przypuszczają, że czarnogórski delegat Popowicz rozstrzygnie sprawę tej przedłoży na konferencji w Londynie. Koła rządowe są zdania, że Austria zgodzić się może na zaniechanie akcji zbrojnej tylko pod tym warunkiem, że król czarnogórski bezzwłocznie wycofa swe wojska ze Skutari. Dalej są zdania, że i na wypadek opuszczenia Skutari Austria musi przeprowadzić akcję zbrojną przeciw Albanii dla zaprowadzenia tam porządku.

Dymisja gabinetu czarnogórskiego.

PARYŻ, 5 maja. (wł.) Agencja Havasa notuje depezę z Cetynii, że wczorajsza rada koronna w Cetynii zaproponowała królowi Mikołajowi, aby nie ustępował nawet wówczas, gdyby zachodziło niebezpieczeństwo groźnego konfliktu pomiędzy Czarnogórą i Austrią. Ponieważ król odrzucił propozycję, gabinet cały podał się do dymisji.

Abdykacja króla Mikołaja.

FRANKFURT n. M. (wł.) Według telegramu z Konstancynopola do „Frankfurter Ztg.”,

w tureckich kołach dyplomatycznych, świadomych położenia w Czarnogórze, pannie przekonanie, że król Mikołaj równocześnie z wysłaniem się ze Skutari, złoży koronę.

Stan wojenny.

WIEDEN, 6 maja (wł.) W Bośni i Hercegowinie zaprowadzono najostrzejszy stan wojenny. W Serajewie nie wyszła żadna gazeta. O godzinie 8 wieczorem prywatnym osobom nie wolno pokazywać się na ulicy.

Wprowadzono najostrzejszą cenzurę telegramów i telefonów.

Marsz ku granicy.

PARYŻ, 5 maja (wł.) Wczoraj odeszły, jak donoszą z Wiednia, 4 nowe pułki do Cataro; do Castelnauo przybył również nowy oddział.

Włochy i Austria.

WIEDEN, 5 maja (wł.) W sprawie rokowani pomiędzy Austrią i Włochami niedoszło jeszcze do porozumienia. Ze strony Austrii słychać głosy, że niepożądane jest nawet takie porozumienie.

Bułgaria przeciw Serbii.

WIEDEN, 5 maja (wł.) Nadeszła tutaj wiadomość jeszcze nie stwierdzona, że 22 pułk bułgarski wypędził z Iskibu wojska serbskie.

Zbrojenia Czarnogóry.

WIEDEN, 5 maja (wł.) Czarnogóra przygotowuje nowe wojska. Wszelkie przygotowania wojenne są już ukończone. Wszystkie wąwozy obsadzone. Wojska czarnogórskie maszerują ku granicy hercegowińskiej.

Zbrojenia Francji.

PARYŻ, 5 maja (wł.) Cała prasa francuska pochwała energiczne brzmienie Barthou i jego decyzję, aby zatrzymanie żołnierzy pod bronią, którzy ukończyli drugi rok służby; tylko dzienniki radykalne nie są zadowolone i oświadczają, że rząd dał się powodować szowinistom francuskim, którzy głoszą o niebezpieczeństwie ze strony Niemiec.

Rokowania pokojowe.

KONSTANTYNOPOL, 5 maja (wł.) Wysoka Porta zamianowała swoich delegatów dla rokowań pokojowych: Osmana Mizami paszę, byłego ambasadora w Berlinie i byłego ministra Bazarya. Naczelnikiem będzie Osman Mizami pasza. Jutro udają się do Londynu.

BIAŁOGROD, 5 maja (wł.) Jak donoszą, delegaci serbscy pokojowi udają się jutro do Londynu. Na czele jest prezes ministrów Nowakowicz; przedłożą oni konferencji pokojowej memoriał w sprawie proporcjonalnego i sprawiedliwego podziału zdobytych krajów.

Strajk na Górnym Szlaku.

KATOWICE, 5 maja (wł.) Wczoraj odbyło się 25 zgromadzeń górników. W zebraniach wzięło udział około 80 tys. strajkujących. Na wszystkich zebraniach uchwalono wytrwać dalej w strajku.

Nowy dziennik.

PARYŻ, 5 maja (wł.) Poraz pierwszy wyszedł numer pisma, redagowanego przez Clemenceaux. W artykule wstępnym, omawiającym położenie międzynarodowe, oświadcza się Clemenceaux za wprowadzeniem 3 letniej służby wojskowej.

O uniwersytet czeski.

PRAGA, 5 maja (wł.) W Peszcie związki studenckie uchwaliły zażądać drugiego uniwersytetu w Bernie. Uchwalono pozatem votum nieufności dla tych, którzy nie popierają sprawy drugiego uniwersytetu. Również postanowiono zażądać słowiańskiego uniwersytetu w Tryeście.

Różne.

MADRYT, 5 maja (wł.) Na zgromadzeniu robotników katolickich w Walencji grupa radykałów wtargnęła na salę obrad i dała kilka strzałów do znajdujących się tam franciszkanów, przy czem kilku porańcono.

LIZBONA, 5 maja (wł.) Na jednej z głównych ulic zawałił się dom; 3 osoby zabite i 4 ranne.

LONDYN, maja (wł.) Po posiedzeniu Ag. Reutersa otrzymała od ministerium spraw zagranicznych następujące zawiadomienie:

„Fakt, że król czarnogórski przekazuje kwestię Skutari do uznania mocarstw, wywołuje wielkie zadowolenie. Rządy mocarstw rozważają obecnie, jakie środki należy zastosować w stosunku do Skutari“.

WIEDEN, 5 maja (wł.) Na giełdzie tutejszej wobec wiadomości uspokajających zapanowała tendencja zwyżkowa.

LONDYN, 5 maja (wł.) Wobec pogłosek o pokojowym rozstrzygnięciu zatargu o Skutari, na giełdzie zapanowało wielkie ożywienie.

Z ostatniej chwili.

Wiedeń, 6 maja. (wł.) Półurzędowo donoszą, że komendanci floty międzynarodowej otrzymali już rozkaz wysadzenia na ląd albański międzynarodowego oddziału żołnierzy i obsadzenia Skutari oraz Taraboszu, natychmiast po opuszczeniu ich przez Czarnogórze.

Paryż, 6 maja. (wł.) „Echo de Paris“ donosi, że preliminaria pokojowe zawierać będą następujące punkty:

1) Pokój. Gospodarcze i dyplomatyczne stosunki pomiędzy Turcją i czterema państwami bałkańskimi zostają przywrócone.

2) Turcja oddaje państwom bałkańskim wszystkie terytoria przez nie zdobyte na zachód od linii Enos—Midia.

3) Rozwiązanie sprawy wysp Egejskich i góry Athos przysługuje mocarstwom.

4) Sprawy finansowe Turcji ureguje komisja finansowa w Paryżu.

Kopenhaga, 6 maja. (wł.) Na południu Skandynawii panują straszne burze. Wiele okrętów zatono.

Berlin, 6 maja (wł.) Prasa dzisiejsza z wielkim zadowoleniem omawia opuszczenie przez czarnogórców Skutari oraz wczorajsze uchwały konferencji ambasadorów w Londynie, zaznacza jednak, że Austria nie powinna się zadowolnić samem tylko przyrzeczeniem opuszczenia miasta, lecz żądać, aby nastąpiło to bezzwłocznie, przyjęcie bowiem przez Skupczynę decyzji króla i rady koronnej co do opuszczenia Skutari może nastąpić nie wcześniej, niż po upływie tygodnia, gdyż wcześniej Skupczyna zwołana nie będzie, a obecna sytuacja militarna i polityczna nie pozwala na tak długą zwłokę.

Co do uspokojenia Albanii, to prasa niemiecka wyraża zdanie, że sprawa ta straciła już aktualność i nie tylko Włochy i Austria, ale wszystkie mocarstwa, zdaniem prasy tej, wezmą w akcji pacyfikacyjnej udział. Cała awantura Essada-paszy skończy się niedługo spokojnie, ponieważ Turcja wydała już rozkazy powołujące Essada i Dżawida paszów do wycofania się z terytorium Albanii.

Londyn, 6 maja (wł.) Delegaci albańscy, bawiący obecnie w Londynie, otrzymali od rządu prowizorycznego wiadomości telegraficzne, że w Valonie panuje zupełny ład i spokój, a pogłoski o zamachach na dwóch ministrów są nieprawdziwe.

Konstantynopol, 6 maja (wł.) Pomiedzy Bułgarią i Turcją rozpoczęła się już wymiana jeńców.

Frankfurt, 6 maja (wł.) „Frankf. Ztg.“ donosi na podstawie, jak zapewnia, najwiarogodniejszych informacji, że król Mikołaj czarnogórski przygotował Europie nową sensację. Zamierza on rzekomo zaraz po ukończeniu sprawy Skutari złożyć koronę.

Londyn, 6 kwietnia (wł.) Natychmiast po ukończeniu wczorajszej konferencji ambasadorów w Londynie komendant naczelny floty blokującej otrzymał telegraficzne polecenie, aby zwołał naradę komendantów obcych okrętów. Na naradzie tej przedmiot obrad ma stanowić kwestya

Teatr „Moderne“ KRÓTKA 1 (GRAND-HOTEL)

Dyrektora T. SOŁTYK.

Dziś zmiana:

1337

OSTATNIE NOWOŚCI

Program dwugodzinny. Muzyka koncertowa.

wysadzenia w Albanii międzynarodowego korpusu, celem zajęcia Skutari natychmiast po opuszczeniu go przez czarnogórców.

Dotychczas niewiadomo, czy także Tarabosz ma być oddany w ręce mocarstw. Jak donoszą, na czwartkowej konferencji ambasadorowie obradować będą nad statutem Albanii i nad zaprowadzeniem tam porządku. W paryskich kołach politycznych panuje przekonanie, że do akcji Włoch i Austrii przeciw Albanii nie przyjdzie, że także inne mocarstwa przyłączą się do akcji pacyfikacyjnej w Albanii.

Londyn, 6 maja (wł.) Wczorajsza konferencja ambasadorów z wielkim zadowoleniem przyjęła decyzję Czarnogórze co do opuszczenia Skutari, a następnie zastanawiała się nad sprawą, czy Skutari ma być oddane w ręce mocarstw. Podano wniosek, aby Skutari oddać komendantowi floty międzynarodowej pod Antivari, następnie zaś konferencję odroczone do czwartku. Na czwartkowej konferencji przedłożą delegacji Austrii i Włoch plan uspokojenia Albanii. Wczorajsza konferencja zajmowała się także kwestyą akcji austro-włoskiej w Albanii.

Londyn, 6 maja (wł.) Jedno z pism tutejszych podaje dokładny opis historycznej rady koronnej na posiedzeniu w sprawie Skutari. Król powiedział: „Byłoby ogromną głupotą prowadzenie wojny z Austrią. Nie wątpię, że wojna ta przysporzyłaby nam nową kartę sławy, ale wiem również, że byłaby to karta ostatnia w dziejach naszego narodu. Nie może lud mój już teraz skończyć w tak smutny sposób, ponieważ jest on powołany do wielkiej misji dziejowej“.

Po tem oświadczeniu cały gabinet podał się do dymisji.

Wiedeń, 6 kwietnia. (wł.) Z Kataro donoszą, że na rezygnację króla czarnogórskiego ze Skutari wpłynął także fakt, iż w Czarnogórze panuje wielka nędza, wzmożona teraz przez blokadę floty międzynarodowej, która uniemożliwia dowóz żywności. Od dłuższego już czasu ustał zupełnie dowóz i powstał przeto brak żywności, który zamienia się w prawdziwą klęskę głodową. Brak również materiału opałowego i oświetlenia. Na ulicach w Cetynii zatrzymano wczoraj światło elektryczne, brak zupełny nafty, prawie wszyscy używają świec, których zapasy są już również na wyczerpaniu. Zapasy benzyny wyczerpały się również do takiego stopnia, że ruch automobilowy na drodze z Cetynii do Kataro ustał.

Konstantynopol, 6 kwietnia. (wł.) Do czwartku wyjadą do Londynu już wszyscy delegaci pokojowi Turcji. Z kół młarodajnych donoszą, że warunki pokojowe zostaną natychmiast po zredagowaniu podpisane i ponowne podjęcie wojny przez którekolwiek z państw bałkańskich będzie już niemożliwe, ponieważ wojska zarówno z pod Bula Ir, jak z pod Czataldzy rozpoczęły już odwrót.

Paryż, 6 kwietnia. (wł.) Jak kompetentni zapewniają, król Mikołaj czarnogórski dobrze zarobił na ostatniem przesileniu. Przesłał on dwa miliony franków giełdzie paryskiej i polecił agentom swoim spokulować według wskazówek.

Rzym, 6 kwietnia. (wł.) „Osservatore Romano“ donosi, że wczorajsze uchwały konferencji ambasadorów w Londynie zostały tu przy-

jęte z wielkiem ukontentowaniem. Rząd włoski zaniechał wobec tego faktu zamiaru wysłania ekspedycji włoskiej do Albanii.

Madryt, 6 kwietnia. (wł.) Cyrk tutejszy, zbudowany amfiteatralnie, runął. Wiele osób zabitych, 14 ciężko rannych, 250 lekko.

Paryż, 6 kwietnia. (wł.) Rząd postanowił zawiadomić izbę deputowanych, która zbiera się dziś, o uchwałę swojej w sprawie zatrzymania żołnierzy, którzy w tym roku ukończyli 2 lata służby, na trzeci rok, dopiero po odjeździe króla Alfonsa hiszpańskiego.

Radykałi i socjaliści żądają, aby rząd cofnął natychmiast swoją uchwałę.

Paryż, 6 kwietnia. (wł.) Wydanie tutejsze „N. J. Heralda” zamieszcza wywiad z prezesem ministrów hiszpańskich Romanonesem, który oświadczył, że podróż króla Alfonsa do Paryża planowana już była przez Canalejas i tylko zamordowanie ostatniego zniweczyło zamiar.

Celem tej podróży jest dokonanie wielkiego dzieła, zbliżenia Francji i Hiszpanii, a prócz tego jest ona wyrazem szczerych uczuć, jakie Hiszpania żywi dla Francji. Romanones dodał, że zbliżenie to ma zakończyć wielkie dzieło cywilizacyjne w Afryce. Jak donoszą dalej, w czerwcu prezydent Poincaré udaje się z rewizytą do króla Alfonsa.

London, 6 maja. (wł.) W urzędzie pocztowym północnej części Paryża po otworzeniu przesyłki niezaadresowanej, znaleziono bombę, której sifa mogłaby wywołać ruinę całego gmachu. Panuje przekonanie, że jest to dziełem sufrażystek.

London, 6 maja. (wł.) Posel Dickenson postawił w izbie gmin, aby nadać prawo głosowania kobietom, które ukończyły 25 lat życia i pracują samodzielnie. W ten sposób otrzymałyby prawa wyborcze w Anglii około 6 milionów kobiet. Nie ulega wątpliwości, że Izba projekt ten odrzuci.

Chrystiania, 6 maja (wł.) Parlament uchwalił pensję honorową dla Amundsena w kwocie 6,000 koron rocznie.

OFIARY.

Na wpisy dla niezdolnych uczniów
gimnazjum polskiego

Zamiast wieńca na grób ś. p. A. Wróblewskiej —
Janostwo Ciesielscy 1 rb., Starzyńscy 3 rb.

W czwartek 8 maja o godz. 11 m. 15, jako
w rocznicę śmierci

B. P.

IZRAELA

R. Poznańskiego

odbędzie się żałobne nabożeństwo w synagodze
przy szpitalu.

O czem zawiadamia

Zarząd łódzkiego szpitala starozakonnych
fundacyi Izraela i Leony małż. Poznańskich.

1325

Za duszę

ś. p. Stanisława Rękowskiego

d. 7 maja o godzinie 8 rano w kościele św. Józefa
będzie odprawione żałobne nabożeństwo,
na które zaprasza kolegów i znajomych pozostała
1568

żona.

Za spokój duszy

ś. p. Stanisława Rządowskiego

odbędzie się w środę d. 7 maja o godzinie 10-ej
msza św. w kościele św. Krzyża, na którą za-
prasza kolegów i przyjaciół

1564

żona, córka i synowie.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacji centralnej K. E. Ł.

Data	Barometr sprowadzo- ny do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %	Kierunek i prędk. wia- trów (m/s)	Uwagi
5/V 1 popoł.	728.5	-12.9	97	Pn 1	Z dnia 5/V
5/V 8 wiecz.	729.2	8.0	98	Pn W 2	Temperatura max. +10.4°C.
5/V 7 rano	728.8	1.8	71	Pn W 2	min. 2.8 Opad 2.8 mm.

W środę, dnia 7-go maja odbędzie się pierwsze

Generalne Posiedzenie Majstrów Farbiarskich

w lokalu „Majsterhausu” (Przejazd № 1), o godzinie 8-ej,
na które wszystkich członków tego fachu zaprasza się.

1574

Na zakończenie sezonu

Towarzystwo muzyczne im. SZOPENA urządza w śro-
dę 7-go maja, w lokalu swym (Piotrkowska № 108)

KONCERT-RAUT.

z udziałem pp. profesorów szkoły muzycz-
nej, artystów i amatorów. Po skończeniu

zabawa taneczna.

Bilety przy wejściu. Początek
o godz. 8 i pół wieczorem.

1545

Mebel używane i nowe
najtaniej sprzedaje

MAGAZYN MEBLI

Wład. Romiszowskiego,
Łódź, Piotrkowska 117

(I-ze piętro).

Posiada w dużym wybo-
rze całe urządzenia po-
kójów, a także pojedyn-
cze meble tak nowe, jak
używane, obrazy, zegary,
lampiony, kuchenne urzą-
dzenia stylowe, mebległe-
te patentowanej fabryki
po fabrycznych cenach.
Zamieniam stare na nowe
i kupuję. 1510

W święta i niedziele maga-
zyn otwarty od 1—5 po poł.

DROBNE OGŁOSZENIA.

AIAIAIA! Tanie do sprzedania
suknie kolorowe i
białe wełniane, oraz bluzki
używane i kostiumy. Przejazd
nr. 48 m. 12 zastać można od
12 do 2 i od 7 w. 2145—6—1

AIAIAIA! Obiady i kolacje za
60 kop. dziennie, wy-
daje się w domu prywatnym.
Spacerowa nr. 41, lewa oficyna,
III piętro. 3592—10—5

AI Meble różne z pięciu poko-
jów wyprzedam zaraz najta-
niej Nowo-Cegielniana 6-7 front.
3549—10—7

AI Meble różne z kilku poko-
jów, wyprzedam tanio Długa
14—35 lewa oficyna. 5725—5—5

AI Meble salonowe ze stoło-
wego sypialnego, oraz szafy,
otomane, biurko, bibliotekę, lam-
py, lustra, obrazy, maszynę nożną
wyprzedam za bezcen Pańska
54—1. 3768—10—2

Bryczka amerykańska jeszcze
nowa do sprzedania Staro-
Łagiewnicka nr. 5 Radogoszcz.
3768—2—1

Chłopcy, którzy chcą mieć nau-
czyć się ślusarstwa, mogą się
zgłosić do R. Buhle, Długa 162.

Do wynajęcia sklep i mieszka-
nie Widzewska 111. 3797—3—1

Dom do sprzedania z powodu
choroby, Przędzalniana 120.
3692—3—3

Do sprzedania dom 4 miesza-
nia z placem ul. Tralemburga
nr. 54 Radogoszcz. 3778—3—1

Do sprzedania oficyna murowa-
na 15 mieszkań z placem
frontowym ul. Nowo-Sikawska
nr. 21. 3777—3—10

Do wynajęcia ogród ul. Widzew-
ska 111. 3796—1

Do wynajęcia dwa pokoje z
kuchnią z wygodami i jeden
pokój z osobnym wejściem ze
zlewem i wodą, może być dla
rodziny. Szkolna nr. 13 u gospo-
darza. 3627—3—3

Do sprzedania strzelnica. Wia-
domość, Nawrot 37, w maga-
zynie mebli. 3685—3—3

Do sprzedania powóz na gu-
mach i na oliwnych osiach
niedrogi Zgierska 102 Jabłoń-
ski. 3755—3—2

Fortepiany i pianina krajowe
i zagraniczne w dużym wy-
borze, sprzedaż za gotówkę
i na raty, zamiana, wynajem,
strojenie i reparacja. Grzego-
rzewski Piotrkowska 117 Tele-
fon 1402. 2032—15w—10

Fabryka piekarska do sprzedania.
Wiadomość, ul. Przejazd 51.
3669—3—2

Jest warsztat kowalski do sprze-
dania z powodu wyjazdu, w
bardzo dobrym położeniu. Oferty
składać w adm. Rozwoju ul.
Kątna nr. 56. 3682—3—3

Jest dom do sprzedania o trzech
mieszkaniach i sklep, ul. Slo-
wackiego nr. 21, Nowe-Chojny.
3660—3—3

Kotlarz przyjezdny poszukuje
miejsc wiadomość Baluty ul.
Zielona nr. 23 m. 11. 3781—3—1

Kapusta do sprzedania. Wia-
domość Andrzeja 58 mleczarnia
3795—1

Kasyerka obyta z rachunkowo-
ścią, z ładnym charakterem
pisma, potrzebna zaraz—zajęcia
pół dnia. Zgłoszenia osobiste ul.
Piotrkowska nr. 55 m. 7 w go-
dzinach od 4 do 5 p.p. 3814—3—1

Korepetytor z praktyką przy
sposabia do szkół średnich
rządowych oraz i na świadectwa
ul. Targowa 55 m. 49 od 7 do
8 w. 2661—6—1

Kanapę i otomanę wysłane,
na wygodne z powodu wyjazdu
sprzedam tanio, byle zaraz ul.
Widzewska 119 m. 17 II piętro
front. 3497—3—3

Letni mieszkanie do wynają-
cia. Wiadomość w mleczarni
„Gemzów” Andrzeja 11. 3787—3—1

Letni pensjonat dla dzieci w
Łódzkiej pod Rogowem (od
Łodzi godzina, drogi koleją).
Miejscowość sucha, zdrowa, du-
ży las. Opieka staranna. Utrzy-
manie obfite. Miesięcznie 25 rb.
zapisy przyjmują Wanda i Sta-
niśław Majewscy, Nowo-Space-
rowa nr. 29 m. 9 w dni powszed-
nie od piątej do ósmej. 3772—4—1

Młody, energiczny handlowiec
z praktyką biurową, ładnym
charakterem pisma poszukuje
jakiegokolwiek posady wymagania
skromne. Oferty w adm. Roz-
woju sub. „Energiczny”. 3788—1

Magieli do sprzedania zaraz ul.
Ogrodowa nr. 30. 3815—2—1

Maszyny 2 Singera, prawie no-
we, bebenkowe, i maszyna
za 16 rb. Piotrkowska 103 m. 5.
3694—3—3

Obiady wydaje w domu prywatnym, smaczne, na świeżem masle. **Widzewska 97, ofcyna. I-e piętro, Bankowska, obok parku.** 3252-10-5

Obiady dla pań i panów z lepszego towarzystwa zdrowe i smaczne od 1-go maja **Pasaż-Szulca nr. 9 mieszkania 4** 3719-7.5, 8, 9, 10, 15, -3

Okazyjnie para łóżek dębowych do sprzedania z materacami **Przejazd nr. 50 m. 10.** 3806-34pt-1

Potrzebny jest chłopiec do pomocy kelnerowi **Restauracja Dzielna nr. 44.** 3774-3-1

Potrzebna lokomobila 80 konna w zupełnie dobrym stanie. **Wia domość Rzeźnia Miejska kantor.** 3776-3-1

Piekarnia do wynajęcia zaraz **Przejazd nr. 63.** 3782-3-1

Pokój umeblowany zaraz do wynajęcia tani parter **Dzielna 51 Kamińska.** 3783-2-1

Piwarnia do sprzedania z powodu zmiany interesu **Gubernatorska nr. 11.** 3729-3-3

Piekarnia do sprzedania, dobrze prosperująca. **Wia domość: ul. Zawadzka nr. 9, Baluty.** 3670-3-3

Potrzebna służąca od 15 do 20 lat, **Piotrkowska 129, w sklepie.** 3688-3-3

Potrzebne panny do składu wędlin **Zarzewska № 64. E. Heidrich.** 5699-3-3

Potrzebna prasowaczka **Radwańska nr. 48.** 3812-3-1

Potrzebna kantorowa do pralni **Cegielniana nr. 5.** 3813-3-1

Potrzebna jest prasowaczka zdolna zaraz **ul. Nowo-Zarzewska nr. 5 m. 13.** 3811-3-1

Potrzebni zdolni agenci-inkasenci do kompanii **Singer ul. Zgierska nr. 9.** 3808-1

Pokój umeblowany zaraz do wynajęcia **Nawrot 32 m. 6.** 3789-3-1

Potrzebne uczennice do pralni **ul. Nowo-Cegielniana nr. 33** 3773-3-1

Potrzebna zaraz służąca do wszystkiego. **Wia domość ul. Cegielniana 85 m. 12.** 3816-3-1

Piwarnie sprzedam edzystającą kilkanaście lat **ul. Krucza 6.** 3831-6-4

Potrzebna bona na przychodnią, mogąca również pomódz przy kuchni, pożądan język niemiecki **Katna 36 Wasilewska.** 3748-3-2

Potrzebne zdolne prasowaczki **Wólczńska 79.** 3767-3-2

Potrzebna zdolna panna do szycia **Widzewska 16 lewa ofcyna „Zofia“.** 3757-2-2

Potrzebne 2 chemiczarki do pralni chemicznej zaraz **ul. Miłsza nr. 28.** 3708-2-3

Restaurację III rzędu oddam w dzierżawę na Tomaszów **wia domość Nawrot 15 kasa.** 3791-3-1

Sklep kolonialno-dystrybucyjny okazjynie zaraz do sprzedania **Radwańska nr. 55.** 3780-36s-1

Stolownia wraz z umeblowanymi pokojami dobrze prosperująca jest zabezcen do sprzedania z powodu choroby **Kamińska Dzielna 31.** 3784-3-1

Sklep spożywczy dobrze prosperujący do sprzedania bardzo tanio z powodu choroby **Wia domość ul. Staro-Zarzewska nr. 25 m. 30.** 3810-2-1

Sklep kolonialny sprzedam za przystępną cenę **Widzewska nr. 101.** 3805-3-1

Sklep do sprzedania kolonialno-dystrybucyjny i galanterijny z powodu choroby byleby zaraz **Srednia nr. 12.** 3798-3-1

Sklep mały do sprzedania kolonialno-dystrybucyjny, **Baluty-Nowe, Sikawska 22.** 3701-3-3

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania w dobrym punkcie z powodu choroby komorne **200 r. ul. Sosnowa nr. 17** 3658-3-3

Sklep do wynajęcia zaraz **Lubelska nr. 8.** 3666-3-3

Tanio pokój do wynajęcia zaraz **Szkolna nr. 26.** 3727-2w-2

Używany lecz w dobrym stanie rower tanio do sprzedania, **Długa nr. 61 miesz. 9.** 3673-3-3

Wykształcona panienka poszłaby do posady w domu chrześcijańskim do dzieci na miejscu lub na wyjazd: **Adres Zachodnia 36-12 od 5-7.** 3856-2-2

W Dominium Bechcice pod Łodzią jest ogród do wydzierżawienia. 3795-3sw-1

W Dominium Bechcice pod Łodzią poczta Konstantynów są piękne buchaje rasy Oldenburskiej do chowu na sprzedaż. 3792-3sw-1

Zaraz potrzebny ślusarz na gietę roboty i okuwacz na drzwi **Długa 151.** 3753-3-2

Zaginął pies ponter niemieckiej rasy z obciętym ogonem lewe ucho miał skaleczone oddawca otrzyma nagrodę **Piotrkowska 85 do sklepu.** 3769-3-2

Zakład stolarsko-meblowy nagrodzony złotym medalem na wystawie Łódzko-Rzemieślniczo przemysłowej. Przyjmuje wszelkie zamówienia Są do sprzedania sypialnie mahoniowe i dębowe cena przystępna **Spacerowa nr. 11 A. Kwiatosiński.** 3732-3-2

16000 rb. potrzebne na 1-szy numer hipoteki. Oferty „Rozwój“ pod „C. C.“ 3662-3-3

Zagubione dokumenty.

Aнна Ceglarska zagubiła paszport, wydany z gm. Puczniew. 3702-3-3

Bolesław Kulesa zagubił paszport wydany z gminy Lipiny, pow. brzezińskiego. 3766-3-2

Dorota Kozak zgubiła paszport, wyd. z gm. Wielkie pow. Lubartowskiego gub. Lubelskiej. 3799-5-1

Fryderyk Reich zagubił kartę od paszportu, wyd. z fabryki Scheiblera. 3785-1

Helena Tadajska zagubiła paszport, wyd. z m. Dąbie gub. Kaliskiej. 3790-3-1

Juliusz Fittr zgubił kartę od paszportu, wyd. z fabryki A. Zeh. 3800-1

Jasiński Szczepan zagubił paszport, wydany z gm. Topola pow. łęczyckiego, guberni kaliskiej. 3706-3-5

Jan Moźdrzeniak zagubił paszport wydany z magistratu łódzkiego. 3770-3-2

Piotr i Helena Zwolińscy zagubili paszporty, wydane z gminy Skwito, gub. płockiej. 3754-3-2

Stanisław Jaskółka zgubił kartę od paszportu, wyd. z fabryki A. Zeh. 3801-1

Skradziono kartę od paszportu, wyd. z fabr. Szytla na imię Jana Michalskiego. 3803-1

Stefania Kończak zgubiła paszport, wyd. z gm. Gostków pow. Łęczyckiego gub. Kaliskiej. 3804-3-1

Skradziono kartę od paszportu, wyd. z fabr. Szmidta i Ende na imię Almy Rykart. 3809-1

Walenty Ziomek zgubił kartę od paszportu, wyd. z fabr. K. Szeinerta. 3802-1

Zaginęła karta od paszportu na imię A. Nowackiego wydana z fabr. A. Epstajna. 3779-1

Zaginęła książeczka legitymacyjna wyd. z mag. m. Łodzi na imię Józefa Sielińskiego. 3775

Zaginął paszport, Teodora Ochockiego wyd. z gminy Częstocice pow. Opatowskiego gub. Radomskiej. 3771-3-1

Zaginęła karta z fabr. Szprejrena na imię Kamelii Fisiak. 3799-3-1

Zaginął paszport na imię Romana Słowińskiego, wydany z gm. Przedeck pow. Włocławskiego, gub. warszawskiej. 3689-3-3

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Jakóba Szejgerta, na imię Władysława Dopieralskiego. 3747-3-2

Zaginął paszport na imię Jana Szynińskiego, wydany z gub. kaliskiej, pow. tureckiego, gm. Skazyk. 3758-3-2

Ból głowy i Migrenę
z kapiem

marka fabr.
natychmiast usuwa „Migrene-Nervosin“ bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek. Są już fałszyfikaty! Wieg ządać w aptekach i składach aptecznych proszków wyrabianych tylko w Płocku i z podpisem wynalazcy A. Gaseckiego na każdym. Proszek 10 kop. 417

OGŁOSZENIE.

Zarząd głównego składu monopolowego w Łodzi, niniejszem podaje do wiadomości że 3/16 maja t. r., w składzie przy ul. Zagajnikowej № 2 odbędzie się licytacja na sprzedaż rogoży, worków, szklanych balonów i starego żelaza, — przetarg zaś odbędzie się 7/20 maja. Kaucya wymaga się. Informacyi udziela skład monopolowy, codziennie prócz świąt. 1572

Urząd starszych zgromadzenia majstrów stolarskich w Łodzi prosi członków tegoż zgromadzenia o liczne przybycie na

NADZWYCZAJNE ZEBRANIE

mające się odbyć dnia 7-go maja r. b., punktualnie o godz. 5-ej po południu w sali majstrów fabrycznych (Nowy- Rynek № 6) w celu obchodu jubileuszowego. 1566

Dr. A. Groszlik
Zachodnia 68, (przy Zielonej).
Choroby skóry i włosów, weneryczne i dróg moczowych. Instytut Röntgenologiczny i światłolecznicy. Badanie krwi na syfilis Od 8¹/₂—11¹/₂ r. i od 5—2. Niedziele i święta 9-12 r. 305

Dr. W. Dutkiewicz
Specyalność: choroby skórne weneryczne 8¹/₂—10¹/₂ rano i od 4—7¹/₂ w. W niedziele od 9—12 rano. **Zielona 19.** 347r.

Dr. M. PAPIERNY
AKUSZER I SPECYALISTA
CHOROÓB KOBIECYCH
ulica Południowa Nr. 23
Telefon 16-85.
Przyjmuje do 11 rano i od 4¹/₂ do 6¹/₂ po poł. 3331

Przejazd № 8. (starszy) Telef. 17-14
Dr. FRANCISZEK KOZIOLKIEWICZ
mieszka obecnie Przejazd № 8, front, I-e piętro.
Przyjmuje od 9¹/₂—12 i od 6—3 w.

Dr. med. Leyberg
Ch. skóry, weneryczne i moczopł.
Godziny przyjęć: 10—1 i 6—8.
Dla pań 5-6 poczekalnia oddzielna
W niedziele od 8—1-ej.
Krótko 5, telef. 28-50. 8871

Dr. med. W. KOTZIN
Ul PIOTRKOWSKA 71
Choroby serca i płuca,
przyjmuje od godz. 10—11 rano i od 4—6 pp. 2763r
№ telefonu 21-19

Dr. med. J. Szwarzwasser
Piotrkowska 18.
Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specyalnie: choroby żołądka, kiszek i przemiany materii (cukrowa, podagra, otyłość itd.). Niezbędne dla diagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne, wydzielin krwi w laboratorium własnem. Od 1—1 rano i od 5—7¹/₂ po południu. 169

Dr. med. Bolesław Kon
PIOTRKOWSKA 56.
choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne 3617
przyjmuje do 11 r. i od 4—7 popoł.

D^r. H. Rueger
Nawrot № 1.
Choroby wewnętrzne.
Przyjm. p. poł. 4—6. 3820

Choroby weneryczne skórne i moczopłciowe
Dr. Stanisław Piekarski
PIOTRKOWSKA № 115.
Przyjm.: od 9—10 rano i od 5—8 wiecz., kobiety od 4—5. 1331—r.

Dr. Sonenberg
Choroby, skóry, dróg moczowych i weneryczne.
Cegielniana 14. Od 11-1 i 5-7¹/₂

Dr. med. Z. GOLL
Choroby skórne i weneryczne.
ul. Mikołajewska 13.
Godziny przyjęć: od g. 9—12 i od 4 i pół do 7 i pół wiecz., w niedziele i święta od 9 do 12 i pół. **Telefonu № 20-30.**

Dr. LITMANOWICZ
Krótko 12.
Choroby nerek, pęcherza, cewki i t. p.
Przyjmuje do 10 rano i od 4—8. **Telefon 18-61.** 3011

Dr. L. PRYBULSKI
Choroby skórne, włosów, (kosmetyka), weneryczne i moczopłciowe i niemoczopłciowe
Leczenie syfilisu EHRlich-HATA
„908—914“
Ul. Południowa № 2, telef. 13-59
Przyjmuje od godz. 3—1 r. i od 4—3 w. pań od 5—6 po poł. Dla pań osobna poczekalnia. 2423

Choroby uszu, gardła i nosa
Dr. B. CZAPLICKI
ordynator szpitala Anny-Mary
Piotrkowska № 120.
Przyjmuje od g. 11—12 rano i od 5—6¹/₂ p. p. w niedziele i święta od 10—11 rano. 3474

Dr. S. SZNITKIND
Srednia 2. 1117
Choroby skórne, (włosy), i moczopłciowe, kosmetyka lekarska weneryczne
Przyjmuje od 8-ej do 2-ej po poł. i od 1 i pół do 3 w., damy od 4 i pół do 6-e

CUDA
STWARZA
WZESNIŚWIATOWE
LECZNICTWO - ZIOŁOWE
MYDŁO HERBA
D-ka OBERMEYERA
KROSTY, PIELI, WĄGRY, USZAJE
ŚWIEŻE, PRYSZCZE I WSZELKIE
NIECZYSTOŚCI SKÓRY
USUWA NA ZAWSZE.
Sprzedaw. w aptekach
i w skład. apt.
Zapewnia wyłączenie!

STRZEŻ SIĘ PODRABIAŃ
Wymagać podpisu:
Na każdym opakowaniu winno się znajdować pieczęć celna

SANTAŁ MIDY

Będąc najzupełniej nieszkodliwym zawiera **Santał w stanie czystym**

= SZYBKIE =
I ZUPEŁNE
WYLECZENIE

Das kurbaty — Das wstrzykiwanie
świeżych i zastarzanych rzeżączek
na każdą krapulę   **SKŁAD: w Głównych Aptekach Królestwa Polskiego**
Skład Główny w Paryżu: 8, rue Vivienne

LEKARZ - DENTYSTA
PIOTR WŁODARSKI
Piotrkowska № 113 m. 13.
Przyjmuje od 9-1 i od 5-7¹/₂. 1498

Plac narożny
na 45—65 przy Rynku, obok składu optycznego, okazjynie do sprzedania. Wia domość w Rudzie u Stefańskiego, przystanek Wólówka. 1578

ZAGINĄŁ PIES WYŻEL
biały, plamy brązowe, podkrapiany, ogon ucięty. Odprowadzić **Piotrkowska 89, m. 11.** Nieprawy właściciel będzie karany sądownie. 1580

Letnia mieszkania
w Głownie w lesie, blisko stacyi i rzeki, 2 pokoje, kuchnia weranda **130** rubli. Wia domość w sklepie, przy stacyi Głowno.

Samochód - Cyklonetka
w dobrym stanie na 5 osoby do sprzedania za 575 rb. Wia domość: **Elektrownia „Zgierz“ u A. Massa.** 1402

Przyjmując nadrabianie **pończoch**
ulica Nawrot Nr. 8
dawniej Mikołajewska 59. 808

TYLKO 4 DNI CASINO

Od dziś do piątku 9 maja włącznie

Nad program

Ostatnia wyprawa kapitana

Roberta Scotta

DO BIEGUNA POŁUDNIOWEGO.

zdjęcia z natury z ekspedycji naukowej w 5-ch częściach.

między innemi

Tygodnik „Gaumont” wypadki ostatnich dni.

Bobuś ukradł skonia

komiezy.

Orkiestra koncertowa „SEXTET”.

Początek o godzinie 4-ej po południu.

Gony zwyczajne.

Gony zwyczajne.

TEATR

Od dziś do piątku włącznie demonstrowanym będzie olbrzymi

3-godzinny program.

Na całość złoży się między innemi.

DON KU-ROZBÓJNIK GÓRSKI

wstrząsający dramat z życia hiszpańskiego w 2 częściach, w wykonaniu pierwszorzędných amerykańskich artystów.

„Stary błazen”

wspaniała komedia w wykonaniu francuskich artystów.

Nad program: Ostatnia podróż Kapitana Scotta do bieguna Dziś i jutro tylko w Lunio demonstrowana będzie Zdjęcie z natury w 4-ch częściach (1300 metrów długości). pierwsza podróż Scotta do bieguna południowego.

P. S. Jutro i w piątek o godz. 4-ej po poł. przedstawienie dla dzieci z urozmaiconym doborowym programem. 1543

ODEON

Dyr. S. Śliwiński

Od wtorku d. 6 do piątku d. 9 maja 1913 r.

W naturalnych kolorach dramat życiowy w 3-ch częściach w wykonaniu artystów komedii francuskiej z panią **Gabryelą Robinne** w głównej roli

CZARNA HRABINA

Maks Linder w komed. Małżeństwo bez teściowych. 1341

Tygodnik B-ci Pathe kronika bieżąca i wiele in. obraz. Najlepszy sextet muzyczny.

PIERWSZA LECZNICA lekarzy specjalistów dla przychodzących chorych

Piotrkowska 45 (róg Zielonej). Tel. 90-13.

Wewnętrzne i nerwowe dr. Szwarwasser od 10—11 i 4—5 codziennie.

Choroby skórne i weneryczne dr. L. Prybulski niedziela, wtorek, czwartek, piątek od 1½—2½, sobota, poniedziałek, środa, od 8—9 wieczorem. 5861

Choroby chirurgiczne dr. M. Kantor od 2—3 i od 7—8 w codz.

Choroby kobiece dr. M. Papierny od 3—4 codziennie.

Choroby oczu dr. B. Donchin. Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 9—10 rano. Niedziela, piątek, sobota od 1—2 po poł.

Choroby nosa, uszu i gardła dr. C. Blum. Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 1—2. Piątek, sobota, niedziela od 9—10 rano.

Choroby dzieci, miejsca porad dla matek dr. Lipszyo codz. od 1—2.

Analiza krwi, wydzielin, moczu. Szczepienie ospy od 1—2 po południu. Badanie mamek.

— Porada dla niezamożnych 50 kop. —

Tanio do nabycia

Rury cementowe średnicy 20, 30, 40, 60 cm.

Formy do rur cementowych średnicy 60, 80, 100 cm.

Orzewo okragłe, ryglowe, deski drzewo opałowe.

Urządzenia biurowe i stoły rysunkowe.

Aparat do kopiowania rysunków.

Konie, resorka.

Wiadomość: T-wo Akc. WAYS i FREYTAG, Zakątna 85/87. 1331

Okazyjnie!

Hafty kaliskie i szwajcarskie firanki, sztory i portyery. Resztki na kostyminy i bluzki, żaboty oraz koszule damskie haftowane. Musleiny de lain. Ceny fabryczne! Wielki wybór. **Andrzeja 44. m. 2.** 1265

KURSA

stenografii i pisania na maszynie J. Sekulowicza w Warszawie, Marszałkowska 74 nauczają zamiejscowych listownie biegle stenografować. Prospekti darmo. Po ukończeniu świadectwo. 805

Mieszkania tanio.

5 pokoiów z kuchnią; winda elektryczność, gaz, wszelkie nowoczesne wygody 3 pokoje z kuchnią elektryczność, gaz i klozet Targowa 9 róg Sredniej, telefoniczne 142. 1546

Dr. LEWKOWICZ

choroby skórne, weneryczne i niemoc płciowa

Konstantynowska 12.

Przy syphilisie (zastosowanie preparatu „606” i „914” od 5—11 6—8, dla Pan od 6—8 w Niedziele 3-3. Osobna poczekalnia.

Lekarz weterynaryi

S. WOLMAN,

Piotrkowska 145. Telefon 13-31.

Porady w zakresie lecznictwa wchodzące, diagnostyczne, szczepionki, ekspertyzy. 5455

!!! Uwaga na adres !!!

Najkorzystniej kupować biżuterię, złotą i srebrną, pozostałą z licytacji, nową i używaną oraz kołczyki (butony) siedmio-karato- we u taksatorów

W „Lombardzie” Akcyjnym Zachodnia № 31. 1352

W domu Akc. T-wo K. Scheiblera

na rogu ulicy Zawadzkiej i Piotrkowskiej od 1-go lipca r. b.

DO WYNAJĘCIA:

1. Lokal z 8 pokoiów na I piętrze, z wygodami, windą elektryczną i balkonem, werandą od podwórza. 2. Lokal z 7 pokoiów na I piętrze z wygodami. 3. Stajnia na 3 konie i wozownia. Władomość u zarządzającego Zawadzka 1, m. 17, telef. 17-33. 1538

Dr. med. P. Langbard

Zawadzka 10.

b. asystent kliniki berlińskiej, specjalista chorób, wenerycznych, skórnych, włosów niemocy płciowej Przy leczeniu syfilisu stosowanie preparatu „606” — „914”. Leczenie za pomocą elektryczności (elektroliza). Masaż wibracyjny. Badanie nerek, pęcherza i kanału. Endoskopia i cystoskopia Godziny przyjęć: od 8-1 i od 4-8 dla pań od 5-4-ej. 2

Dr. Wacław Bernard

CHOROBY WENERYCZNE,

SKORY, DROG MOCZOWYCH

Spacerowa 40

przy Andrzeja

9—12½, r. i 5—7½ w.) 1483

Dr. H. Sadkowski

Piotrkowska 120.

Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszek).

Codziennie od 8—10 rano i od 5 do 7 po poł. Telef 23-10. 259